

Attakræft af den norske Regjering
underdannedes Indstilling af 4^{de}
Februar 1853.

Hermedsendes, naadigste Konge!

Chefens for Justits- og Politis-Departementet, tilførsordet, Statensadvokat Lørdahl, har underdannedes foredraget, følgende:

Som Medlem af den norske Riksdag har jeg
også i Høstskolen, i et eller andet Tidspunkt, gennem-
gået den, af endog flere Gange, som
de selv præstere under Administration af en
blodig, fjern og fjernmarked tilførsordet
religiøs Tugt, der blyndt sig i et, fanatisk
Rasme med uretledet Brændt, forment
forskjellige afskyelige Forbrydelser, idet, en
med Høstskolens Kirkelidende Rasme Handelens
Kædet fandt, den konstituerede Lovmand
i Distrikthet, Brændt, på en ganske anden
de blev nedbrudt, den første Høstskole plynket

af afisandt, samt Sognepræsten saavel som
hans og Handelsmand Røtts Herstrued og de
der ualdeant, var i handlet med ~~Langsø~~
Stag, blev efter at Sæd sigelighed med
Hjælp og et kendt forebyggende Sæd, at Tid-
naar med for at antæret i skil bortfjerne
Simmelye, stægti, efter Sæd med de ~~Langsø~~
kom de betragte til Hjælp og efter at fjækt
Anqvab vandt, Bægt, med Volds vændend,
der deels paa Stedet, deels ved nye blæse
jængstede og nye og viden forfølgning til
ved hørlig Undgjaldelse for deres forbydelser
Sedmere har - efter de til Departementet,
indkomne Beretninges - Røgtigheden
ikke været foresjoret i Hautokains, lig-
som Tjænkelsen af de i ovennævnte for-
bydelser Skjæde, og den Skjæde, Sæd har
sammet, disse, antages at indholdet na-
gør Betryggelse med Gjæntagelse, i af-
fald for viden, af lignende Optæne dæstet
Andersledes forholder det sig de med paa an-
den Stedet i Jimmarken, hvor Indvaanerne
tædelig ind gæbne af det samme foratitke
Kæser som det, der har søet sine forbyg-
delse paa Hautokains ^{Jimmarken} navnlig i Skjæde-
Præstegjeld af Skjæde og Tromsø Jægt,
og etken - Sæd Præstegjeld, af etkens Jægt
Om Stæmmingens og Sæd med i disse di-
strikter har Departementet maadtaget følger
de skeddelse.

I Skrivelse af 18de December f. A. ind

læber til Departementet 18de januar sidste
dels, hvorved Amtmanden i Finneskens
stod indberettet, at han ^{til} forebyggelse af
Uorden i Skjærs Sogn havde sammensat
organiseret, at Kommunepolitik med henblik på
indels Sognek, i 7 Politiråds og for hver af
disse at beskikke en Politiformand og 8-
10 Politiafficienter, valgte blandt Districtets
Indvaanere, iftredes Amtmanden, at han til
denne Foreanstaltning var bleven foran-
dret, ved Meddelelse dels fra Præsten, dels
fra andre passende Mænd i Sognek, hvorved
frøngik, at det sammensatte herskede en al-
mindelig Råd for voldsomme Udbrud af
Finneskens forsatte Indvandrering, og
en maaske endnu mere grundet, Træng-
sel for at Klæde mellem de enkelte Comen-
ter og Herredene, ogsaa fra de sidstes Side
skulde ledes til Valdsomhed, og ^{en} mere
naarligent i den forretnings Tidstid uen-
tede Udbrud af disse. Med Hensyn til
den træfne Foranstaltning iftredes Amt-
manden forøvrigt, at han, fra Grund
af Skjærs Sogn stod Udvalgt og den
Lærde, hvor Samtalen hed til samme
Tid havde uidsigt, idet enkelte Følger havde
draget, om fra Gaard til Gaard og plejede
Indvaaneres, antog, at det ikke kunde
indrettes noget, sjældent ved Leik Politis,
hvis Udgifter derudover litlegeres, ^{hendes} over-
stige Kommunens Borne. De Amtmanden

47
ved samme Leilighed yttede det Høst. at det
organiserede Communipoliti ved sin Tidvarende
ville have den tilstræbte Virkning til at hæve
Uaaligheden, færdig. Departementet, sig ikke ved
sinne Meddelelse foranlediget, til nogen anden
ne Foranstaltning, og ^{da} man vidner ved
Skrikket for Christendoms af 3de januar sidst.
ledes modtog Meddelelse om at ~~det~~ ^{den} ~~den~~
sin Skrikket af 14de Decembet icke, sigt har
de infarede angaaende Forholdene i Sjivoo,
og heraf drag den Slutning; at, Indet var
indtraffet, eftersom have i medskab, Sald
derom vilde have beholdt Underretning ved
Expresse; samt det det derhos tilføies, at for
Sideret var rigtig; Hertilkom, antag Departe-
mentet forordnes, at ingen kraftigere extra-
ordinære Foranstaltning for Sideret paa Krone-
des i etledning af det her omhandlede
sinnmarkske Forholdet, end det allerede af sigt
antivandens træfne.

Dermed har imidlertid Departementet,
ad anden Veie modtaget, dels en meget me-
re detaillert, Kundskab om Forholdene i
Sjivoo, dels Underretning om, at, det
ogsaa i Alders naturligen paa itidst Glæ-
delshens, skab - haad der antageligen ikke har
været Antivandens betynde, ved hans over-
meldte Meddelelse til Departementet, - over-
gaaet til at befrygte Ualdsinnhedee for de
fanatiske Finnes Sider, haavet Departe-
mentet is foranlediget, til at antages, at, en kraftige
og Opvædning for det Christlige Sider ikke-
forvarligen kan undlades.

Cher 1te Januar Bostleden har nemlig Biskop
skjønnest og med Frans's Stift, Tulle, derfor Tidens
opholdet sig her i Byen, tilstedeligt, Justits-Departementet,
men det, og Meddelelsen fra Biskopsstols-
midlertidige Bestyrer, indholdende Officielt
af en Indberetning til, ^{hans} for Sjonesretten i
Sjones, Quale, datteret 29de November f. A.,
hvorei Forholdene stundede skildres paa følgende
Maade: Yfjes medes Hørens Marked skulle
saa mange Gjeldfinneres være bleve arreterede,
hvilket, ogsaa var Tilfældet, med en Del af
Coenangsens Finnes, hvorfor de ogsaa engang
i Markedsstødens skulle være bleve temmelig
sædvanligt behandlet af de Uomvendte (Korke)
Maarked for at hevne sig herover allemaa
skoe ^{for, ifølge med Gjeldfinnerne eller maake} indbringe af blinde. Rasen, indfaad,
— de væste af Coenangs Finnes sig i
gjen paa Markedet, naar og opførte sig det
saa rasende, hvorfor omkring 20 Personer
hvoaf dog de fleste vare kvinder og
gule gutter, — maatte arreteres. Deres skulde
indledt haad indstalt sig med, at man
Gjeldfinnerne kom med, skulde de maki-
sakolde hjælpe, og det skulde blot haad
a. m. o. begjærd. Dette Coenangs Finnes
paa vengang rasende Forhold kom Sjones
præster som nødvendigt, at bare antagne, at
deres tidlige Haad har aarck, andlæg paa
at skuffe indtil de sigtes sig, at haad
færdigt et betydeligt, Bistille til adlyttat
sit Rasen. Det der fik haad haithen Der

denne Sagans høiſt Taged, i Hjelſick (Hauſeborn),
bleed det, vel ſatige; men det antages dog
at naar en almindelig Snigt for, ~~afholdt~~
bedømmes i Hjelſick vilde gænges sig i Sjovad,
i større Maalstok, eftersom der i Prædteffind
er flere Finer. Udenfor det foranførte den
Tab ved det vel næppe ender Sagen, det
kunne regnes for Ræddet; men Sognepræsten
uafſeer det, forvist; at mange af de mindre
i Quæter røbt Omvendte, i Virkeligheden
holdt med dem, og at, flere af dem Ræddet
af Snigt, vilde stalle sig til dem, hvis alor
lige Urolighed skulde nedbrødes. I Anæns
Korpens var Gudstjeneste sammend, til
Afholden 1ten Søndag i Advent; men nu
det den afvænte Hjemring haare et Hæng
hedes var, fandt Sognepræsten det ubøvet,
at afſige den igjend, saameget, mere, som
den skulde være fremført, Trædet om
Hjemringes Forvelet, hældet det, paa
Korpens (hæst Ræddingens, for største Dele
bestaaet af Finer; alder mere ald for det,
at indskrætte. Dertil Trædet har af de
omvendte Finer aftræd tilførs, uend,
indstøtte, inden at man har aget,
uden Serpant; men nu formænt Sogne
præsten, at det ikke er found til at, om
den dem af Finer mere end af
Anden. Sognepræsten antages tværtimod
at det er prædelt at beholdt Øretand af
den værdelige Skagt, for derud at fore
bygge, at Regjæmhedes vord det i Hauſeborn

7
skulle indtræde ogsaa i Skjens. Om end de
"Omvendte" for Pindliche forhold sig naturlig-
jyttens Sognepræstens vidnes, haer der dog
Egenskab paa, at deres forhold ikke er at
vælte Lid til, og har ansees det ikke in-
sandsynligt, at de f. Ex: naar Spillemænd
skulle afstøffes, kunde tage Andledning der
af til nye Raseri. Der Grund af det Anfor-
te er det Sognepræstens Hensigt, at der paa
et par Steder. Præstgjeldet kunde plaares -
en Del skand for at iagttage de "Omvendtes"
Forhold og i de fornævnte Staaend; Tilfælde
af, at deres vilde Raseri ikke skulde bringe
Lid; disse skand maatte efter Sognepræstens
Tarmening ogsaa maade frem ved Herke
samlingene, da har videns en saadan
Seraustaltning, ikke traer at har vil kun-
ne komme til at forrette paa et Kopper
(hvorforvarigt, i Vintertidens Gudstjeneste
kun spildens afholdes.) Sognepræsten fore-
slaaes derfor, at der inarest, muligt, ma-
ske Hensendelse til den nævnte Purighed
for at erholde den anhaendels Staaend,
videns hvilken har befrygtet, at veldsomme
nye Udbrud af Hadet mellem "Omvendte"
og "Uomvendte" ikke vil kunne ventes
naagaar.

I den Anledning, har ved Biskop Lunde,
som anfører, hos tilstillet Departementet,
der her anhaendels Indberetning fra
Sognepræsten i Skjens, jyttes her Tilføende,

Ud. Tilstanden i Skjens ikke vilde Sognepræstens
Tidberetning af de af Antimanens i Aaled.
viny af samme trufne Forsættelsesregis
er blivne mere bevilgende, fremgaaer af
hvad der Dages for Tveel paa medved Aaan
angens Græder, der er betyngede i Skjens.
Efter venndelig Meddelelse til Biskoppens
af Jaged Haug og Biffaged Særlind have
Sjunnens dættede trufne paa Livet, og Ap-
ejnemand eller Stiges, der har end sig mid
saget til fra Althens Kabbervælt ab requirere
Kanonens til sid Forsvad, hvorfor have af Sjunn
for Sjunnens har agraft sin Sjunneste. Sjunn
me Begjæret for Sjunnens Biskoppens ikke
ab have været, Antimanens dættede, da han
indgav sin seneste Tidberetning af 3^{de}
Jannars sidtelles. J. Todholdens i Althens
Dættede - yttres Biskoppens videre af
fonde ligeledes til Kæftigens Forsættels
vinyer end de, der hidtil er trufne. Sjunn
mens paa Blubbekens 1/4 Mill fra Ros
seks, have i langere Tid været, anstikne
af Sautisme og Amundelens, der ligeledes
i Sautikens skal gaa savidt, ab de ikke
agte det, for sig ab "niss til Amundelens",
ja endog heros de skæftige Livet. Han har
derfor lange været, sigt for ab Udbrud, og
denne sigt, er forstærket, efter at Sautikens
Sjunnens er bragt til Forsvaring i Rossekop.

da den Tanke ligger nær at ^{denne} Landspændes kunde
ville forsøge paa at befri dem. Nylig er 4 Paa-
mer fra Elvehakkens nieste til Kongen, for efter
deres eget Udseende at optages hos Landstadiet til
omværende Prædikanter, medens Anden ville vide,
at Hensigten af Reiserne skal være at samle
Stykker til de Arresteredes Befrielse. Raligt,
er det maaskee for Dristighed, i selve Høitaktens,
men det er desværre at formode, at de Arreste-
rede der haar saa megen Sympathie for sig
at det, naar en eller anden Agitator optraadte,
at de kunde skrides til Voldsomhedens Betegnelser
er det i denne Henseende, at Reiserne uholde
sprængemaal som dette: "Hvarledes staar det
til med de Frivillige (i d. v. Arrestantene) i
Alben's Hand, som er naar Kjente med For-
holderne, og huert end der ikke fattes Grunde
at bedømme dem, naar derfor friggjort, at
den Uralphidæan, som engang har henvægt
gør sig Gælder, skal igjort bringes løs.

Under saadanne Omstændigheder anses det
skjønt det ikke blot til raadelygt, men
nødvendigt, at der fra det Offentlige Side
træffes særegne Foranstaltninger til at gjore
oprette dens loovlige Ordre og forebygge nye
Udbrud. Dette antoges Rikspolitiets allene at
kunne skee ved at sende et passende Antal
Tropper til Alben, som det beqvæmste er,
haar de kunne indkvartere, og hvofoer de let-
test ville kunne detahere til de Fæstninger, haar
særegne Politihjælp maatte kunne paakræves.
50 Mand, henlagte indtil videre i Alben, vilde

110

efter Biskoppens Forretning ved den blotte
Kraaens hidrige Kraftig til at fremkaldes
Respekt for Lovens og Embedsmændenes
soms for Uastiftens is af saars lidens Betjød-
ning, saalange de føle, at Mægtens er i dens
Hænder, og som i den foredelige, men uagtsomme
Befolkningens Bienes synker i Anseelse, med
daglig Erfaring, vises, at Mjendighedens ikke
blives tilhørlig fastholdt. Biskoppens anser
derfor den paapagede Forantaltning af va-
sentlig Betjødning, som den Hensigtsmæssigste
Middel til at overbevise Folkets i Jernmarken
ans, at Staten er i Besiddelse af Mægt til at
undertrykke Oprørsænders og at fremtvinge
Udenkæstelse under Lovens. Dette forment
Biskoppens at være af saa megen Vigtighed,
at de til Forantaltningens Sværkæstelse
medgaaende Udgifter ikke kunne kom-
me i affjørende Betragtning.

Bekjendt med, at Jøge, som Rosvings
Konge og Bysfoged paa Fredrikshald saaledes
efter sig i anden offentlig Hæver at have
hævet forskjellig Distrikter i Jernmarken,
for Siden opkaldt sig ved paa Stedet, fra
Departementet, forinden er saa extra-
ordinaire og bekæstelig Forantaltning,
soms dens af Biskoppens foreslaede, be-
sluttes, at hvede hengtles Lidelighedens til-

besvarende at, hore disse Handels Forren-
ning, og henvendte naar sig i denne An-
ledning under 1de dennes til de hermed end
Anmæring om, at ytted sig angaaende
hvilke Foranstaltninger de her herorte
finlandske Forholde maatte antages at
paakræve.

I Skrivelse af 2^{den} dennes have Jøge
Krage og Bysfoged Sahlsted derpaa idet
de dog haad bemærket, at ^{de} her tillagde sig
naget, Sjøens Beskjendskab til de her om-
handlede Stemminger og Forholde - med
delt følgende:

Under disse Ophold i Altona fra 14^{de}
til 27de December vidtløden var det i
Kautskens den 8de November næstfor-
gaars, Genstand for jævnligt samtale
ligeom det ogsaa paa Reiser gjennem
Kautskens havde Antæring til dem
at hore Sognepast. Huslyfs Mening. U-
agtet, det ikke blev indtalt nogen bestemt
Sag for Dørgjæld af de stedfjendte
Chaligheder, navnlig fra Kautskens Side
finnes Side, med Henjær til hvilke man
sigtet at, naar ingenledes heraligt,
fordi det, antages, at samtlige forliden
jævnlig Personer var beftede som henvend.
Under deels i Arrest i Altona deels i Epsi

stanaa Tugtens, og syntes det, Dag, som
 ad, ikke alle fattede sig fuldkommen rigtig,
 og fremdeles at nære Bekjendelse vilde
 des agsaa, om den i Biskop Tuells Skrivelser
 af ^{te} 1te dennes anstaltte betænkelige
 Gjering i Skjeres Præbied og de med Betjening
 ten ved Raanangens Grube udelukkende
 lev ikke var forhaandert, uare tiltrækkelig
 Grund i den Omstændighed, at en deel af
 selve Althens Befolkning, især påstedet,
 Cluebakkens, betjendte sig til de saakaldte
 Omvendtes Lære, der i den daarmed for
 hundre. hensynsløst Omvendelsesiver
 og de falske Forestillinges, som de Om-
 vendte nære om egen Ufeilbarhed og
 Fuldkommenhed indeholdes spiraer til
 grove Excesser, som af en Agitator kunde
 fremkaldes, især naar Had eller Rival med
 Næststanden, eller Kongeriget for Troesfor-
 vandte sættes Gemjthens i Bevægelse, Den-
 ne Omstændighed i Forbindelse med at de
 Villide formentlig mangler Begreb om
 de Kræfter, som af Staters Rener anvendes
 imod dem, og at de derfor lettelig kunde
 falde på at realisere deres Børgersikker-
 hedens traende Idee, naar de drøbt i egen
 Indbildning traede sig stærkt nok, og de
 har ihedleens allerede i Althens Tanker om

13
militaire Magts Anvendelse, og denne Sankt er
uagtet dens senere Ralighedstilstand i Kautokimo
og itken, ved meermere Overveiled og Frindskab
om den tvende Stilling, som endel af
Bevælgningen i Skjors indtages, bliver bestige
Kets, saa at de, efter deates at vare opfordret,
ikke tage i Betænkning at vedhale som den
bestemte Lømmening, at den af Biskoppens
anbefalede Foranstaltning hos træffes.

Til meermere Begyning af Dorkolde
er haad Laged Hauge og Bifoged Sælerud
derhos som Antydninges angaaende den
religiøse fanatismes Udbrud m. v. h.
mærket;

De fanatiske Lærdomme, som ialfald
hos en stor Del af de Vildtete indholdes Idet,
der lide til fuldstændig Tælelæstet i religiøs
og politisk Henseende, er udbrudte foruden
blandt Kautokimo og itkens Præstegjelds Tid
vaarene, tillige næsten overalt blandt Be-
folkningen ved Skjors og Lorna Olov
saavel paa Preussisk, finlandsk som paa svensk
Sidel. Fremdeles vedes den at huse blandt
den svenske Karasvands-Præstegjelds Sjelfjær-
net og i Skjors Præstegjeld. Lærdommen
forplantes og opprives ved omreisende
Prædikanter, der ihulligene sine Reiser-
omkostninges gedyrke af en ad frivil-
lige Bidrag vedeholdt, Cassé ^{med den svenske} Præst
Læstadius Præstegjeld. Denne skand næmmer

anmeldt i hine Districtet som Bevegelser
 Gudsmand og Befordres. flere, ogsaa fra
 Alben og Hammerfeld, berettes at have
 rejst til ham for at lære og døbtes drage
 ud som Omvendelsesprædikanter. Det er
 ikke i Hantakene og Skjens alene, at de
 Vildledte med Vald have villet forpaa
 sine forvirede Tro, flere Exemppler herpaa
 berettes fra Befolkningens lange Lønne
 Elven. Blandt andet, for tallet af paalide
 Hede, ved Stedet, haende skand, at i Alben
 (omkring 1 Mile nordenfor Lønne) paa
 russisk Territorium; 3de Prædike haende vil
 let, ved Michandlingens tvinge sine egne
 Sadel til at omvende sig. Efter disse Personer
 vare blivne heftede m. d. var en Advokat
 fra Regjeringens indkommer med Trud
 sel om, at Trudsaermerne, i Tilfælde af
 nøjelsomhed, laastredigt, forhold fra
 Sanatikaner Side for fremtiden, skulde
 faae militair-Inspektion, haerkes enhver
 Præst, som maatte findes at understøt
 te Janatismen er tilbag, Afsettes. Ef
 terat dette var bejgentjort, for Trudsaerme
 re, skulde Sjæfter holde Gemyttene i
 Ave paa den russiske Side.

061.

Betræffende den i Biskop Tuells
 Skrivelse berørte betænkelige Stilling, haer
 Bestyreren af Quenungens Grubedrift, be-

15
fandt sig, i tross Sagens og Riffagrens, at nogle
for dens Afreise fra Althens, som foregik 27^{de}
December, nemlig den 25de December, blev den
berettet af Lagen ved Althens Hæderværk, at
den samme Dag var kommet Budskab
til Vækeren fra bemeldte Præfekt med den
Beretning om, at han, den med Familie er
boende $\frac{1}{2}$ Meil eller saa imidlertid fra Gne
ben, hvor Arbejdene havde begyndt; og som
er beliggende 5 Meil over Gjeldet fra Althens
Hæderværk;) var af fanatiskes Sinne tra-
et paa Liach, saa at ^{han} maatte holde Vagt
til at forebygge Overrumpling, hvorhos
han fra Vækeren begjærede sig tilsende nogle
Kanoner. Endelig havde Præfekten paa
Grund heraf med det samme afsagt
sin Tjeneste ved Vækeren, Med Henblik
til Althens bemærkes at de Indvænder, som
begik Forbrydelserne i Hautakeino, derudi-
er og formentlig i langere Tid villo
blive bemsidende. Det er forlidenst var
skeligt, at beregne paa det Tidspunkt disse
Domsfældes, som U. vil gøre paa. des
Sagtinge, Værner og Landsforvænder.
Handelsmanden i Karaffak, som fra en
foregående Tid er begjort med en speciel
Hautakeino-Tjeneste, og efter at siden den
regiøse Forøgelse for en 4de 5. Aar siden
begjort, man har haft Andledning.

10
til at kjende Revegelsens Beskaffenhed, gik de
for Jagden og Pjefodent med det dets Ophold
i Karaffok levende Omkreds om, ad det ~~de~~
lige med Alvor og Kraft maatte behand-
le det saakaldte Anvendte, da har i andet
Dald, om det ogsaa er tid efter det forefat-
ne i Hantokens maatte i ~~den~~ ~~den~~
befrygtede, at Ualigheden, to Gange været
end her til, vilde begjinde.

Y Indvielses med disse Meddelelser
haar Jagd Hauge og Pjefodent Saalind gik
afmærksom paa, at det i Hantokens varne
Arrest og Petelocale, ligesom overhovedet
Laale, det kunde være at benytte ved
forskjellige extraordinaire Anledninger.
De forhaandens værende Omstændigheds
formenes at indeholde paastrængende
Opfordring til at foranstaltte denne skan-
ge afhjælpes, i hvilket Henseende de
have bemærket, at de fornævnte Prama-
terialer maaske hentes fra langt borte
liggende Steder og transporteres paa Veie
tilføve, hvorfor ingen Wijning des
i dette Aar kunde faaes afførb, om
ikke Sommer allerede i denne Vinter
foranstalttes tilførb Sted.

Udover disse, ifølge de Oplysninger,
som nu foreligger, forhaandens værende be-

17
Tankeligs Looholdt i hine fjern Districter,
ansee Departementet, der for sin Pligt at
andrage paa, at der uopholdelig maas
blive breffet en Donanstalning, som
saavidt, efter Omstendighedene muligt,
— kan afgive Betryggelse med Gjensel-
se af Regiementet, som de ogsaa i Kants-
keino forefaendes, eller andre lignende,
som i det Hele sikker den offentlige Or-
dens og Røgheds Bevarelse i de her om-
handlede Districter.

Departementet traer, efter haad
der ifølge Donanførte er oplyst om Pro-
skaffenheden af dens Geringe i Gemstæ-
ne, som for Tidens fjerde Aar har
en stor Deel af Befolkningen i hine
Egne, at man ikke uden Tilværelse
er af nogen militær Assistance for
den civile Surehed kan holde sig
sikket for de groveste Uorden paa
Vogersikkerhedens og dens locale Orden.
Regiementet i Kantskeino vil
haad der kan være at befrygte.

Udenfor en sees det, derhos at være
kommet til den Udelighed, at tillige
offentlig Gudsdyrkeelse ikke være frem-
met af Lygde for Valdsamhedens og
Andets Sjæle, og dens fredelige Deel
af Befolkningen; — at en Grubap-
synsmand ikke være at forblive i
Stilling og at han, for at beskytte sig

17
med Valdormands Overrumpling, med
leds hvide stady Dag og sin Balig og
requiers sig Kanones tilvends, kost at
des ikke endes Grund i flere Districter
almindelig Reduel beroket for Optimus
lige de i Hautakims forefaldne.

En saadan Singens Politisk kan
foreendes at ders er utaalig for de ned-
kommende Districters uelsindede Tid
naar det ikke bestaar med Staters Vardi-
hed; for at ikke denne skal compro-
mitteres, med energiske Forholdinger
traffes til Gjenoprettelse af Tilliden til
den offentlige Sikkerhed, der allerede en
Gang paa en skrækkelig Maade er bleven
forstyrret, og hvis gjentagne Forstyrrelser
er der formenes at have veist sig
saadanne tegn, at man ved længere
Opsættelse med at træffe extraordinaire
Foranstaltninger letteligen indvittet sig
forat, den Hjelp, man dag til Nættig
umuligen maatte see sig nød til at
tilvæbringende, kunde komme forende.
Ligesom den blotte Melighed af, at
det ikke virkelig kommer til næst
nigt Udband, ikke mere har end
hvor det spørges om blot forekomme
mende Trang, kan naar affjorende
med den Tilvæbringelse, saaledes
antages den blotte Tilværelse at ville
naar saa gaar, at der ikke kan tage

19
noget nærentlig. Hensigt til de daarned for-
bundne Omkostninger. Departementet
maa derfor ganske tiltræde Biskoppens
samt Foged Hauges og Pøjfjed Saalunds
Forslag om at en passende ekvitativ styr-
ke i nogen Tid henlægges til Alben, for
at stilles til den enkelte Pærigheds Dis-
position, som formøentlig det sikke-
ste middel til Diemmedts Opmaalde. At
herved større Betryggelse vil erholdes
ved Overføringen af de Fortiden i
Storby i Alben hensidende Ujævning-
mand fra Hautakiens bier, som af Foged
Hauge og Pøjfjed Saalund bemærket,
heller ikke lades uden af Betragtning.

Om Størrelsen af den militære
Styrke, hvorom der saaledes intages
at bunde blive Spørgsmaal, er det
viestrak vanskeligt for Departemen-
tet at have nogen begrundet Do-
mening; imidlertid skulde man
dog tro, at de forelaede 50 Infanteri-
ster med behørig Befalingsmandskab
maatte være tiltrækkelige, hvorved
bemærkes, at der efter ^{hørd} tilføjelse
der har indberettet, er Afgang til og
saa at erhalte Understøttelse af Petiti-
organiseret for Tilfaldet.

I Forbindelse hermed træder man
derhos, foranlediget ved hvad Foged
Hauge og Pøjfjed Saalund have an-

24
født, som Nødvendigheden af i Høitakene,
istædetfor det afbrændte, Handelsmand Ruten
tilførende Hæms, snarest muligt, at faa
opført en offentlig Bygning, i hvilket ~~til~~
Arrest- og Thinglokalen samt andre ekstraa-
ordinære offentlige Brug (i. t. Ex. i Tilfælde
til Quartier for Militaire eller ekstraordi-
nære Politiafficianter), hvilket af De-
partementet ganske tiltrædes, at bunds
andrage paa Bemyndigelse for Depart.
temmentet, til i saa Henseende at foran-
stalle det fornødne.

Med Hensyn til hvad der i det
foregaaende er anført, som, at der
fanatisme stand. agsaa har vist sig
verkoors i svensk Lapmarken, samt
til hvad der berettes om at detskal have
sin Oprindelse fra en svensk Gjestlig
antages en Gjensid af nærværende
foredrag af Regeringens derafter fattede
Resolutioner af bunds oversendes til
det vedkommende svenske Regerings
Departement.

I Tilbehold til foranførte, samt
næst, stættelig at bemærke, at man
med de paatankte forefæringes ikke
kan finde nogen afjöronds Betæn-
kelighed i den Omstændighed, at der
som saermees Nødvendighed ikke ha-
ver nogen Meddelelse fra stralman-
den, efter som har endog ved Ud.

91
færdigheeds af have sendt Krieket til
Departementet (der ovennævnte 3de januar
sidtledens) antageligt ikke har været fuld-
kommen bekendt med Forholdene i et-
ter (ved Blokkaden) og ved Quanganens
Grubed, - skulde Departementet saaledes
tillade sig med denrigt, at indstille:

1. At der med det med befale
til etters i Finlandsens etms.
detachement en Troppstyrke af
50 Mand Infanteri med be-
høve, Befalingspersonale,
for til Ordens og Røgheds
Overholdelse at stilles til dens
sivile Quanganens Disposition.
2. At Justitsdepartementet med
Oversigt til at træffe som
denne Forlæning, at der for
Statens Regning i Haute-
kims Sogn i samme etms.
marerck omlyst bliver op-
ført en offentlig Bygning,
skikket til Sagens- og Rets-
localer samt til Afsættelse
for det offentlige i andre-
Omsid, hvorefter offentlig Lo-
caler deres maatte tilbringe.
3. At det med det med befale
at en Genskab af nære
være med denrigte Sore-
drag oversendes til vedkommen

de svenske Regerings Departe-
ment:

Lovstaendes Justits-Departement
dovrigte Vedtelling have vi fundet, og for
anledigede til at betragte, og da det ifter de
af Departementet, oplyste Omstændigheder an-
sæes nødvendigt, at den stræffes afgaues Reso-
lution i Anledning af Vedtellingens,
for saavel den 1te og 2de Punkt an-
gaaer, — saa have vi i Herholdet § 7 af
28 i den for den norske Regering næv-
nede udførdte Traktat, ved en paa Den
Kongelige Majestæts høie Vegne sendes Dag-
Dato afgivne Resolution befalede, hermedte
Deel af Vedtellingens.

Med beovn af officie underskrevet
Vedretning, tillade vi os i Forhindelse
derved underskrevet, at i Vedtelle.

At det nævnte man befale
at en Genpart, af Justits- og
Palats-Departementet, fore-
staaende underskrevet, Lov-
drag saasendes til vedkom-
mende svenske Regerings
Departement:

Afskriftens Rigtigheds Amdoms af

Mosvrad.